

„Légy ma gyerek...” Sumerhill iskola – Információk új gyerekeknek – részletek

április 14, 2013

Reméljük, hogy ez az írás segíteni fog abban, hogy berendezkedj, és hogy már a megérkezésed előtt tudj egy kicsit tájékozódni az itteni dolgokban.

Az iskola bemutatása

Öt gyerekcsoport van Summerhillben, akik nevüket arról a helyről kapták, ahol laknak az iskolában – ezek a következők:

- “San” gyerekek: -általában 9 éves korig
- “Cottage” gyerekek9-11
- “House” gyerekek11-13
- “Shack” gyerekek– 13-14 vagy 15 évesek
- “Carriage” gyerekek– ők a legnagyobbak az iskolában

[...]

Az életkorok is csak durva becslések. Különböző okokból kifolyólag, az emberek átkerülhetnek egy újabb csoportba az iskolában töltött idejük alatt. Ilyenkor azt is számításba veszik, hogy mennyi ideje van itt az illető az iskolában, valamint az életkorát is.

Egy jó tanács: ne kívánd azt, hogy nagyobbakkal lakj együtt. Úgyis eléred majd azt az életkort, és akkor majd meglátod. Szóval próbáld élvezni, ahol épp vagy, mert csak egyszer

teheted.

Onnantól kezdve, hogy megérkezel Summerhillbe, mindig más gyerekekkel leszel a szobádban. Csak a 'Carriage' gyerekek azok az iskolában, akiknek saját szobájuk van.

Mint újonnan érkező, lehet, hogy nálad kisebbekkel leszel egy szobában. Summerhillben azonban egyenlőek vagyunk, így nem nagyon izgulunk azért, hogy ki hány éves. Teljesen rendben van, ha olyanokkal játszol, akik sokkal idősebbek vagy épp fiatalabbak, mint te. Senki nem fogja magát emiatt izgatni.

A nevelő tanárod (house parent)

A „house parent” az a személy, aki gondoskodik rólad. Kimossa a ruháidat, és ha bármi gyógyszerre lenne szükséged, ő szerez neked stb. Ha betegnek érzed magad, akkor őt keresd. Amikor szabadnapos, akkor kiírja annak a nevét az ajtóra, aki helyettesíti.

Az iskolái stáb(tanár, house parent) minden tagjának van egy fa jelvénye, amit egy táblára van felakasztva, és így tudjuk jelezni, hogy ki van bent és ki nincs.

Gyerekeknek is kell, hogy legyen jele, amit az első napok egyikén te is csinálsz majd magadnak a fafaragó műhelyben. Mindig, amikor ki -vagy bejössz az iskolába, át kell helyezned ezt a megfelelő területre a jelenléti táblán.

[...]

Az itteni felnőttek nem teljesen olyanok, mint akikkel eddig találkozhattál.

Summerhillben a felnőtteknek nincs több hatalmuk, mint akárki másnak. Ha megszegsz egy szabályt, vagy valami butaságot csinálsz, akár egy felnőtt, de akár egy gyerek is rád szólhat, hogy hagyd abba. Ha ezt mégse tennéd, akkor vagy hívnak egy

ombudsmant, vagy azt is mondhatják, hogy ezt az ügyet felhozzák majd a Gyűlésen.

Az iskolai napok

A reggeli 8:15 és 8:45 között van. Az Ágyfelelősök (Beddies Officer) ébresztenek. Ezek az emberek (idősebb gyerekek vagy a stáb tagjai közül valaki, akit közösen választunk meg) szólnak, ha takarodó van este, és ébresztenek reggel. Nekik van egyedül joguk arra, hogy helyben szabjanak ki büntetést, mindenki másnak a Gyűlésre kell vinnie az ügyet.

A takarodó ideje életkoronként változik. Az Ágyfelelősök dolga szólni, ha takarodó van. Büntetést lehet kiszabni rád, ha hangoskodszt, kionsz, ha nem vagy időben ágyban, de még akkor is, ha reggel nem kelsz fel.

A büntetések különbözőek lehetnek, például megvonhatják a tíz százalékát a zsebpénzednek, vagy nem nézhetsz egy napig semmilyen képernyőt, vagy valamit dolgoznod kell.

Kilencor kezdődnek az órák. Mint új gyerek, valószínűleg az 1-es vagy 2-es osztályban leszel. Ezeknek az osztályoknak megvan a saját tanára, aki a legtöbb órát tartja.

Summerhillben nem kötelező az óralátogatás.

Senki nem fog figyelni, hogy bemész-e, vagy rábírní, hogy bemenj. Teljes mértékben tóled függ, hogy eldönts, mit szeretnél csinálni. Sok új gyerek addig nem megy órákra, amíg hozzá nem szokik a választás szabadságához, vagy amíg el nem kezd unatkozni. Ha sosem jársz órákra, akkor utánad fognak nézni, hogy biztosak legyenek abban, hogy azt tanuld, amit szeretnél, és hogy biztos vagy-e magadban ahhoz, hogy azt tanuld, amit szeretnél. Ez csak azért van, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy nincs semmi olyan nehézséged, ami abból fakadna, hogy bár szeretnél valamit csinálni, de félsz megtenni, vagy túl félénk vagy hozzá. Amikor minden trimeszter (harmadév) első hetében kialakítjuk az egyes

csoportok időbeosztását a csoportvezető tanárod beszélgetni fog veled arról, hogy miket szeretnél majd csinálni a jövőben a Summerhill után, és ezekhez miket kell csinálnod, hogy teljesüljenek.

A gyerekek Summerhillben gyakran unatkoznak.

Senki nem mondja meg, hogy mit kell csinálnod. Ha unatkozol, akkor rajtad múlik, hogy találj valamit érdekeset – légy kreatív. Építs valamit, biciklizz, lovagolj, beszélgess valakivel, hallgass zenét, bábéskodjál,, sportolj (de ezt neked kell magadnak megszervezni!) vagy csak csináld teljességgel a SEMMIT.

Summerhillben senki nem fogja figyelni, hogy mit eszel, ez a saját választásod szintén. Ha a krumplit szereted, akkor ehetsz krumplit akár az egész szemeszterben, ez teljesen rendben van.

Délutánonként néha vannak olyan alkalmak, amiket „Közösségi Programoknak” hívunk, amiket a „Közösségi Bizottság” szervez. Egy héten háromszor van a „Gram”, ami a diszkó. Néha nyitva van az iskola kávézója, vagy moziba megyünk. Néha azonban neked kell megszervezned magadnak a programokat a délutánra.

Ha nem bent lakó gyerek (day kid) vagy, akkor 5:30-kor mehetsz haza, és reggel 9:00-re kell beérned, és regisztrálnod magad mindennap az irodában az iskolatitkárnál.

Bántás, Piszkálás, Gúnyolás

Ha valaki piszkál, gúnyol, bánt, akkor a te felelősséged, hogy szólj egy ombudsmannak – ez jobb mintha a szüleidnek telefonálsz haza, hogy elsírd nekik a bánatodat – neked kell ezzel kezdened valamit itt, az iskolában. Ha új vagy, kapsz személyesen egy gyerek tanácsadót, amíg nem tanulod meg, hogy ki-kicsoda.

Káromkodás

Summerhillben káromkodhatsz, ha akarsz. Senki nem törődik azzal, milyen szavakat használasz – de ha valaki ellen használod őket, akkor felhozhatják az ügyet a Gyűlésen. Vannak szabályok arra nézvést, hogy ne káromkodjunk a városban, mert ez sérthet másokat, és rossz fényt vet az iskolára.

Hétvégék

A szombat és a vasárnap “laza napok”, ami annyit jelent, hogy addig aludhatsz, ameddig csak szeretnél. Különböző “csendes órák” vannak, hogy az emberek ne keltsenek fel másokat. A hétvégék általában csendes időszakok, amikor az emberek csak játszanak, pihennek, beszélgetnek, nem csinálnak túl sok mindent.

Mindenki három hétvégét kap minden trimeszterben (harmadévben), hogy hazamenjen, vagy hogy elmenjen egy barátjához. Erről szólnod kell a Gyűlésen, és a személyzeti szobában ki kell töltened egy “Eltávozás” nyomtatványt (a nevelő tanárod segít majd ebben). Pénteken, a gyűlés után távozhatsz, és legkésőbb hétfő reggel 9-re vissza kell érned.

Szombaton délután 2-kor van zsebpénzosztás (csak Poc-nak hívjuk). Az iskola minden bentlakó tanulója kap zsebpénzt, a korától függ, hogy mennyit.

Ombudsmanok

Az Ombudsman egy olyan valaki, akit azért választanak, hogy segítsen megoldani a másokkal kapcsolatos problémáidat. Ha valaki nem akar kimenni a szobádból, vagy kérdés nélkül elviszi a biciklidet, hívhatsz egy ombudsmant, hogy segítsen elrendezni a problémát.

De nem kell ombudsmannak lenned ahhoz, hogy megpróbálj valamit elrendezni. Ha látod, hogy valaki megszeg egy szabályt, szólhatsz neki, hogy hagyja abba. Ha nem hagyja abba, akkor keress egy ombudsmant vagy egy idősebb személyt, hogy segítsen neked, vagy hozd fel az esetet a Gyűlésen.

A Gyűlés

Hetente kétszer tartunk iskolagyűléseket. Minden Gyűlésen kétféle ügyről lehet szó. Általános ügyekről, mint például a szabályok megváltoztatása, vagy olyan témák megbeszélése, amik érintik az embereket, illetve Bírósági ügyekről, vagyis olyan esetekről, amikor valaki olyat tett, ami nem tetszett valaki másnak, vagy éppen megszegte az iskola szabályait.

Körülbelül 200 szabály van az iskolában. Az Ebédlőben nagy egy könyv, ahova le vannak írva a szabályok. Bármelyik szabályt megváltoztathatjuk egy gyűlésen. Bármelyikünk előállhat ötletekkel, és tehet javaslatot a dolgok megváltoztatására.

A Tárgyaláson (Bíróságon) megvádolhatsz valaki mást. Lehet, hogy büntetést kapnak, például pénzbüntetést (kb. 50 pennyt általában), vagy munkára kötelezik őket (el kell végezniük valamilyen munkát az iskoláért), vagy vacsoránál a sor végére kell állniuk, esetleg egy este korábban kell aludni menniük.

Néha egyáltalán nem is kapsz büntetést a Bíróságon, csak erős figyelmeztetést, ami általában azt jelenti: Ne tedd még egyszer!

Vagy azt kapod, amit csak "kemény trutyimó" (heavy shit) -nak hívunk – ez azt jelenti, hogy a többiek elmondják, hogy azt gondolják, amit tettél, az nagy örültség volt.

Summerhillben megbüntethetnek azért is, ha bosszantasz valakit, még akkor is, ha legjobb barátok vagytok. De nem tartunk haragot, és nem ismételtetjük, hogy milyen "rossz" ember vagy.

Ezek a Tárgyalások és Gyűlések jelentik a legfontosabb védelmet a zaklatások és a gúnyolódás ellen. Hamar rá fogsz jönni, hogy milyen jó, hogy elő lehet hozakodni mások rendetlen dolgaival. Ez hatalmat ad a saját életed felett. Ha valakire panaszt szeretnél tenni egy Gyűlésen, de túl szégyenlős vagy, kérj segítséget valakitől.

Néha tartunk Különleges Gyűlést is. Ezt akkor hívjuk össze, ha nagyon fontos dologról van szó, vagy valami olyanról, ami nem várhat a következő hétfőig vagy péntekig.

Nem muszáj a gyűlésekre menned, ha nem akarsz. De ha távol maradsz, akkor nem fogod tudni, hogy milyen dolgok zajlanak épp az iskolában, és nem is lesz lehetőséged részt venni bennük. A szavazatod tényleg fontos, és hatalommal ruház fel.

Jegyzetek a Szabadságról és a Szabadság határainról

Summerhillben a "szabadság" egyéni szabadságot jelent.

Tehát azt jelenti, hogy azt csinálhatsz, amit csak szeretnél, addig, amíg ez nem ütközik valaki más szabadságával.

Tehát, ha úgy akarod, járhatsz ruha nélkül, rikító rózsaszínre festheted a hajad, és soha egy órára se kell bejárnod, mert ez mind a te ügyed. De hajnali 3-kor nem hallgathatsz zenét, nem pisilhatsz a társalgó padlójára, és nem gördeszkázhatsz a folyosón – mert ezek másokat is érintenek.

Az, hogy valami ellen nincs szabály, az még nem feltétlenül jelenti azt, hogy megteheted!

És ha van szabály, de szerinted nem jó szabály, akkor hozd fel a témát a Gyűlésen!

[...]

Remélem, ezt a kis írást hasznosnak találtad. ...

Honlapunk:

Kapcsolódó oldalak:

- David Gribble: Az igazi nevelés – Summerhill
- David Gribble: Az igazi nevelés – Bevezető
- Hussein Lucas: Summerhill utá történt Anglia legradikálisabb iskolájának gyerekeivel az iskola után? (15 történet)

- Részvételi demokrácia és az iskola
- Aingeal Rose és AHONU riportja Zoe Readheaddel, az angliai Summerhill Iskola jelenlegi vezetőjével, A.S. Neill lányával.